

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Répási Péter jogtanácsos által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Rédei és Pál Ügyvédi Iroda eljáró ügyvéd dr. Pál Tibor által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, követelés behajtása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. március 13. napján kelt 2.P.23.663/2013/13. számú ítélete ellen, a felperes által 15. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya és az illeték viselésével kapcsolatos rendelkezése tekintetében helybenhagyja, az elsőfokú perköltség viseléséről rendelkező részét megváltoztatja, és az alperest kötelezi arra, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 (egymillió) Ft jogtanácsosi munkadíjat.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.550.000 (egymillió-ötszázötvenezer) Ft + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A felperes illetékmenetessége folytán le nem rótt 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és a felperest az alperes javára 1.270.000 Ft perköltségben marasztalta 15 napos teljesítési határidővel, míg megállapította, hogy az 1.500.000 Ft le nem rótt kereseti illeték az állam terhén marad.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a B. Zrt-nek adótartozása keletkezett, aminek a behajtása érdekében a felperes végrehajtási eljárást folytatott. Ennek keretében lefoglalásra került a .../.... számú számla 804.800 Ft, a .../.... számú számla 141.800 Ft, a .../.... számú számla 51.054.000 Ft, a .../.... számú számla 9.646.100 Ft, és a .../.... számla 13.036.600 Ft erejéig.

A számlák alapját az képezte, hogy az Ü.-Cs. gáztisztító massza veszélyes hulladékkal szennyezett karsztos bányauregének mentesítése érdekében a K.-D.-V. K. és V. I. megrendelte a ...-.. Konzorciumtól a szükséges munkák elvégzését. A Konzorcium egyik tagja az alperes, aki alvállalkozói szerződést kötött a B. Zrt-vel bizonyos munkák elvégzésére. Ezen alvállalkozói szerződés keretében került sor a B. Zrt. részéről a perben említett számlák kibocsátására, amelyek lefoglalása történt meg.

A foglalás során az alperes a felperes felhívására 2010. október 28-án nyilatkozott a .../....., a .../....., és a .../.... számú számlákat illetően arról, hogy a követelés fennállását nem ismeri el. Az

alvállalkozói szerződés szerint ugyanis a B. Zrt-vel kötött vállalkozási szerződésben az alperest terhelő, a számlák kiegyenlítésére vonatkozó fizetési kötelezettség a K.-D.V. K. és V. I.-ot a kivitelezővel szemben terhelő pénzügyi teljesítéshez igazodik. 2010. november 12-én a felperes ismételt felhívására újabb alperesi nyilatkozattételre került sor. E szerint a követelést nem ismerte el, ugyanis a B. Zrt-re kívánta hárítani azt a kötbért, amit vele szemben a ...-... megrendelő érvényesített 2.600.000 euró összegben. Ennek indokaként arra hivatkozott, hogy a B. Zrt. nem teljesítette határidőben a vele kötött alvállalkozói szerződésben foglalt kötelezettségét, ami a megrendelő részéről a kötbér érvényesítésére vezetett.

2010. december 6-án ismételt felhívásra az alperes úgy nyilatkozott, hogy a követelést továbbra sem ismeri el.

2011. március 3-án a B. Zrt. arról tájékoztatta a felperest, hogy az alperes részére a beruházással kapcsolatosan a megrendelő részéről a kifizetések megtörténtek, ennek ellenére a számlák kiegyenlítése az alperes részéről elmaradt.

A felperes tájékoztatta az alperest, hogy a M. Törvényszék 24.K.21.627/2011/15. szám alatti ítéletében jogerősen megállapította, hogy a számlákkal érintett projekt lezárult, ennek következtében tehát a teljesítés időszerűvé vált a részéről. Az alperes ismételten úgy nyilatkozott, hogy a követelést továbbra sem ismeri el.

A B. Zrt. 2014. január 24-i kezdő időponttal felszámolás alá került.

A felperes többször módosított végleges keresetében - az elsőfokú ítéletben rögzítettek szerint - 74.678.300 Ft megfizetésére kérte az alperes kötelezését, aki elsődlegesen a per megszüntetését kérte, másodlagosan a kereset elutasítását és beszámítási kifogást is előterjesztett a felperes követelésével szemben.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta alaposnak.

Az alperesnek a Pp. 136. § (1) bekezdésére alapított permegszüntetési kérelme a Pp. 135. § (4) bekezdésére figyelemmel alaptalan, ezért ezen a címen az elsőfokú bíróság a per megszüntetését mellőzte.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a felperesi kereset elbírálása körében vizsgálta a Vht. 110. § (1) bekezdését, 111. §-át, 112. § (1) és (2) bekezdését, valamint 113. §-át. Ezek figyelembe vételével is vizsgálta az elsőfokú bíróság azt is, hogy az alperesnek a Pp. 136. § (1) bekezdésén túli további - a per megszüntetése iránti - kérelmei alaposak-e vagy sem.

Tévesnek tartotta az alperesnek a Pp. 136. § (1) bekezdés e) pontjára történő hivatkozását, ugyanis kétség kívül megállapítható, hogy a perben mind a két fél jogképes, így e címen a per megszüntetésére nyilvánvalóan nem kerülhet sor. Rögzítette azt is az elsőfokú bíróság, hogy a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja szerint a perindításkor a felperest jogszabály hatalmazta fel a per megindítására, mint végrehajtást kérőt, ekként jogosult volt az igény érvényesítésére. Tény, hogy felszámolás indult már a per alatt, de ez visszamenőleg a felperes perindítási jogosultságát nem érinti. Végrehajtást kérői pozíciójának a megszűnése nem eredményezheti a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontjának alkalmazásával a Pp. 157. § a) pontja alapján történő per megszüntetését.

Ezt követően tehát a keresetőségi jogot az anyagi jogi kapcsolat alapján kellett vizsgálni.

Nem volt figyelmen kívül hagyható az a tény, hogy bár a per alatt, de a B. Zrt. adós felszámolás alá került. Ebben a körben tehát alkalmazni kellett a Cstv. 38. § (1) bekezdését, amely szerint a felszámolás kezdő időpontjában folyó végrehajtási eljárások haladéktalan megszüntetését kell elrendelni, amíg a Cstv. 38. § (2) bekezdése a már korábban indult perek folytatásáról rendelkezik azzal, hogy a hitelezőt a Cstv. 28. § (2) bekezdés és 46. § (7) bekezdése köti. Rögzítette azt is az elsőfokú bíróság, hogy a Cstv. 38. § (3) bekezdése szerint a felszámolási eljárás megindulását követően a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezettel szemben igény csak a felszámolási eljárás

keretében érvényesíthető. Tényként rögzíthető az is, hogy a végrehajtási eljárásokat a felperes megszüntette, és ezzel a végrehajtást kérői pozíciója is egyúttal megszűnt. A Cstv. 34. § (1) bekezdésének a rendelkezése folytán csupán a felszámoló tehet az adós nevében a vagyonnal kapcsolatos érvényes jognyilatkozatot. Tehát a felperesi adós helyetti igényérvényesítési lehetősége a felszámolási eljárás megindításával a felperesnek megszűnt. A lefoglalt követelés a felszámolás körébe tartozó vagyon része, és azzal már csak a felszámoló rendelkezhet, tehát a keresetet az elsőfokú bíróság megállapítása szerint ez okból kellett elutasítani és ennek folytán a beszámítási kifogás vizsgálata is szükségtelen volt.

A perköltségről az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, azzal, hogy figyelemmel volt e körben a Pp. 385. § b) pontjában foglaltakra is, nevezetesen arra, hogy az alperes a követelésre vonatkozó nyilatkozatot a felperes felhívására minden esetben megtette, így a perköltséget teljes egészében a felperesnek kell viselnie.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését, másodlagosan a per megszüntetését a Pp. 157. § a) és 130. § (1) bekezdés f) pontja alapján és erre tekintettel a perköltség összegének a mérséklését. A felperes fellebbezésében is kiemelte és ismertette az elsőfokú ítéletben foglaltakkal egyezően a Vht. 110. §, 111. §, 112. § és 113. §-ában foglalt rendelkezéseket, egyúttal utalt az Art. 144. §-ában foglalt rendelkezésekre is. Kiemelte, hogy a követelés behajtása iránti per egy speciális perfajta, de ehhez képest további sajátosságokat mutat az Art. felhatalmazása alapján indult eljárás. Tényként rögzíthető, hogy a végrehajtást kérő definícióját maga a jogszabály nem adja, ugyanakkor a Vht. 3. § és 11. § (1) bekezdésének a rendelkezését egybevetve megállapítható, hogy végrehajtást kérőnek azt lehet tekinteni, akit a végrehajtható okiraton alapuló követelés megillet. Ebből viszont az következik, hogy a végrehajtást kérői pozíció folyamatosan létezik, folyamatban lévő végrehajtási eljárás nélkül is. Ezt támasztja alá az a tény, hogy a biztosítási intézkedés elrendelése iránti kérelemben is a kérelmező végrehajtást kérői pozícióba kerül, függetlenül attól, hogy ez esetben végrehajtási eljárás még folyamatban sincs. Ez a pozíció csupán a végrehajtható okiratban foglalt követelés megszűnésével szűnik meg, önmagában a végrehajtási eljárás megszűnésével nem. Így a Cstv. 38. § (1) bekezdése a végrehajtást kérői pozíciót nem szünteti meg. Tévesnek tartotta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy a felperes az adós helyett érvényesítene igényt, a felperes ugyanis saját igényét érvényesíti a perben. Az elsőfokú bíróság álláspontja egyúttal azt is jelenti, hogy a felperes számára a követelés behajtása megghiúsult. A felperesi követelés nyilvánvalóan nem tartozik a felszámolási vagyon körébe, mert annak fennálltát épp a perben kellett volna tisztázni. Így az igényt csak a végrehajtást kérő érvényesítheti a felszámoló pedig nem. Mindezek alapján ismételten kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja egyúttal azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy a követelés érvényesíthetlenné válik a felperes számára. Nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a körben sem, hogy az adós felszámolása a kereset elutasítását eredményezhetné. E körben hivatkozott a BDT2003. évi 747. eseti döntésben kifejtettekre. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság kereseti kérelmét nem pontosan rögzítette, ugyanis keresetét akként módosította, hogy a megjelölt 74.678.300 Ft teljesítését a felszámoló felé kérte. E körben utalt a BDT2002. évi 669. szám alatt közzétett eseti döntésben kifejtettekre, nevezetesen arra, hogy ha a felszámolás alá tartozó vagyonról van szó, azzal csupán a felszámoló rendelkezhet. Amennyiben a másodfokú bíróság az előzőekben kifejtett jogi álláspontját nem osztaná úgy kérte, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 157. § a) pontja alapján, a Pp. 130. § g) pontjára figyelemmel a pert szüntesse meg.

Támadta az elsőfokú ítéletnek a perköltséggel kapcsolatos döntését, ugyanis az alperes a perre okot adott, az elsőfokú ítélet helybenhagyása esetén azt is figyelembe kell venni, hogy az elutasításra mi

szolgáltatott alapot. Ez pedig az adós felszámolásának a megindítása, ami egy olyan külső ok, amire a felperesnek ráhatása nem volt.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

A követelés behajtása iránti per a Pp. XXV. Fejezetében szabályozott végrehajtási pertípus. A végrehajtási perek tartalmukban a végrehajtási eljárás vonatkozásában jogorvoslatként szolgálnak. Ebből az következik, hogy a végrehajtási perek kapcsolódnak a végrehajtási eljáráshoz, de annak nem részei, az eljárás peres jellegétől fogva elkülönülnek attól. A végrehajtási perekben félként azok vesznek részt, akik a per alapjául szolgáló bírósági végrehajtási eljárásban is felekként járnak el. Mindebből viszont az következik, hogy a végrehajtási perek, így a Pp. 385. §-a szerinti követelés behajtása iránti per is feltételezi a végrehajtási eljárásnak a létét.

Az elsőfokú bíróság által is helytállóan hivatkozott Cstv. 38. § (1) bekezdésének a rendelkezése folytán a felszámolás kezdő időpontjában folyamatban lévő a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos végrehajtási eljárásokat a végrehajtás foganatosító bíróságnak (hatóságnak) haladéktalanul meg kell szüntetnie. Ez azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy a követelés lefoglalásának a Vht. 112. §-ában szabályozott jogkövetkezménye a végrehajtás megszüntetésével hatályát veszti. Miután a Vht- nak a követelés lefoglalásához fűzött jogkövetkezményei hatályukat veszítik, nevezetesen sem az adósnak, sem harmadik személynek rendelkezési joga a követelés vonatkozásában nincs, a végrehajtás megszüntével a felszámoló rendelkezési joga feléled, és a Cstv. 38.§ (3) bekezdése alapján, mint a felszámolás körébe tartozó vagyonnal a lefoglalt követeléssel összefüggésben is a felszámolónak van rendelkezési jogosultsága. Ez azonban értelemszerűen nem jelentheti azt, hogy a felszámoló a korábbi végrehajtást kérő jogutódja lenne, hiszen ebben a jogviszonyban a felszámoló és a végrehajtást kérő közötti jogutódlás nyilvánvalóan fogalmilag kizárt. Ez egyúttal azzal a jogkövetkezménnyel is jár, hogy a felperes perbeli legitimációja ugyan megmarad, de maga a per válik okafogyottá, ugyanis a felszámolási eljárás megindulását követően a felszámolás alá került gazdálkodó szervezettel szemben igényt, csupán a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni [Cstv. 38. § (3) bekezdés]. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan mind a felperes, mind az alperes a felszámolás alá került B. Zrt-vel szemben hitelezői igényét a felszámolási eljárásban bejelentette, így nyilvánvaló, hogy a felperesi követelés megtérülése csupán ezen eljárás keretében történhet, nem pedig végrehajtási per útján. A felszámolási eljárás keretében kell döntenie arról ugyanis, hogy a bejelentett hitelezői igények kielégítésére milyen mértékben és formában kerülhet sor. Nem eredményezheti az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását a felperesnek a 2003. évi 747. szám alatt közzétett eseti döntésre történő hivatkozása, ugyanis azon eseti döntés alapjául a perbelitől eltérő más tényállás szolgált és egy általános pertípusról van szó, nem pedig végrehajtási perről.

Bár helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet nem pontosan rögzítette, ennek azonban a fellebbezés elbírálása körében nem volt jelentősége.

Az előzőekben kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta a per főtárgya tekintetében.

Megalapozott volt azonban a felperes fellebbezése a perköltség körében. A Pp. 385. § b) pontja szerint ugyanis ha harmadik személy a végrehajtó felhívása ellenére az adós

követelésére vonatkozó nyilatkozatot (Vht. 111. §), vagy a követelés összegének befizetését, illetőleg a követelés tárgyának letétbe helyezését elmulasztotta, a perköltséget a per eredményére tekintet nélkül viselni köteles.

Az idézett rendelkezésből tehát kétségtől megállapítható, hogy a harmadik személyt terheli a perköltség viselése, akár a nyilatkozatot mulasztja el, akár az összeg befizetését, illetőleg a követelés tárgyának jelen esetben a pénzösszegnek a letétbe helyezését mulasztja el. Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a nyilatkozattételt nem mulasztotta el, tény azonban, hogy a követelés összegét nem helyezte bírói letétbe, így pedig a Pp. 385. § b) pontja alapján a perköltséget viselni köteles.

Eltérő szabály érvényesül azonban a fellebbezési eljárásban az előzőekben hivatkozottaktól a perköltségviselés körében, itt már az általános szabályokat kell alkalmazni. Miután a felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, így a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes fellebbezési eljárásban felmerült költségeit viselni. Ennek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg, a le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján döntött.

Budapest, 2015. február 13.

. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Takácsné dr. Kükáló Judit s.k.
előadó bíró

. Sándor Ottó s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő